

AZ ÓKORTUDOMÁNYI TÁRSASÁG 52. ALKALOMMAL MEGRENDEZETT ÁBEL JENŐ ORSZÁGOS LATINVERSENYÉNEK DÖNTŐ FORDULÓJA

A maiores kategória tétele

(2016. április 16. 12:00–16:00)

Caesar elhatározza, hogy átkel Britanniába

Kr. e. 54 nyarán C. Iulius Caesar párhát ritkító expedíciókra vállalkozott. Eladdig példátlan haditechnikai teljesítményként hidat veretett a Rajnán, és csapataival átkelt a germánok földjére, ahová korábban még sohasem merészkedtek római legiók. Miután e portyát sikeresen végrehajtotta, elhatározta, hogy megkísérelje a partraszállást a rejtelmes Britanniában, ahonnan a rómaiak ellen hadakozó gallok rendszeresen kaptak katonai támogatást. A brit szigeteket – Caesar szerint – még maguk a gallok is csak igen kevésbé ismerték. Noha a nyár már a vége felé közeledett, s emiatt esélye sem volt Britannia meghódítására, a rómaiak legnagyobb hadvezére mégis úgy vélte, hogy pusztán a partvidék földérintése sem haszontalan vállalkozás...

Exiguā parte aestatis relictā Caesar, etsi in his locis, quod¹ omnis Gallia ad septentriones vergit,² matura³ sunt hiemes, tamen in Britanniam proficisci contendit. Omnibus enim Gallicis bellis inde auxilia hostibus nostris subministrata esse intellegebat. Quamvis tempus anni⁴ ad bellum gerendum deficeret, tamen magno sibi usui⁵ fore⁶ arbitrabatur, si insulam adiisset, genus hominum perspexisset, loca, portus, aditus⁷ cognovisset; quae omnia erant incognita. Neque enim temere⁸ praeter mercatores adit ad illos quisquam,⁹ neque his ipsis¹⁰ quicquam¹¹ praeter oram maritimam atque eas regiones, quae sunt contra Galliam,¹² notum est. Itaque vocatis ad se undique mercatoribus, neque¹³ quanta esset insulae magnitudo, neque quae aut quanta nationes incolerent, neque quem usum belli¹⁴ haberent aut quibus institutis uterentur,¹⁵ neque qui¹⁶ essent ad maiorem navium multitudinem idonei portus, reperire poterat.

¹ okhatározói *quod!*

² *ad septentrionem vergit*: északon terül el

³ *maturus 3*: korai, korán beköszöntő

⁴ *tempus anni*: évszak

⁵ *magno...usui: dativus finalis*

⁶ *fore: futurum esse*

⁷ *aditus*: a partraszállásra alkalmas helyeket

⁸ *temere*: nyomós ok nélkül

⁹ *neque... quisquam*: senki sem

¹⁰ *tí. mercatoribus*

¹¹ *neque... quicquam*: semmi sem

¹² *contra Galliam*: Galliával szemközt

¹³ A felsorolásban a *neque... neque... neque... neque...* mind a *reperire poterat* tagadása!

¹⁴ *usus belli*: harcmodor

¹⁵ *quibus institutis uterentur*: milyen a társadalmi berendezkedésük

¹⁶ *qui*: a portushoz tartozik!